

Ei mitään uutta auringon alla

Ullavan kunnan arkistoholvissa pölytty aarre; lehtileikkeitä liki viiden vuosikymmenen ajalta käsitellen tapahtumia paikkakunnalla, kahteen leikekirjaan kerättynä. Juttuja paikallisista, ja valtakunnallisistakin sanomalehdistä. Leikkeitä on näihin kirjoihin alettu kerätä vuodesta 1959 jatkuen aina vuoteen 1984. Tarkemmin leikekirjoja tutkiskeltuaan saattaa huomata että sanomalehtien otsikoissa on jotain outoa samankaltaisuutta nykypäivän otsikoiden kanssa. 60-luvun lopulla ja 70-luvun alussa käytiin vilkasta keskustelua olisiko kunta kenties liitettävä Kälviään vaiko peräti Kaustiseen. Ja nimenomaan Liittää, ei liittyä. Mitä mieltä oltiin kylillä, kuvien kanssa. Haastateltiin nyt jo edesmenneitä kuntalaisia, tai nuoria Ullavalaisia, kunnan tulevaisuuteen uskovia, tai jo toivonsa heittäneitä. 3.7.1960 löytyy otsikko ”Ullavan valtuusto vastustaa kunnan liittämistä Kälviään” Eduskuntavaalien yhteydessä oli jopa kysely kumpaan pitäjään haluaisivat asukkaat kuntansa liitettävän, joko Kaustiseen tai Kälviääkö. Pessimismiä oli useimman haastateltavan mielessä liitosten suhteen, pelättiin tai oltiin lähes varmoja liitosten toteuttamisesta vastoin kuntalaisten tahtoa. Myös Kälviäläisten ja Kaustislaisten haastatteluja on säilynyt jälkipolville. Naapurikuntien johtajat elättelemässä suuria suunnitelmia Ullavan asukkaiden päänmenoksi, tavalliset naapurikuntalaiset toivottamassa Ullavalaiset tervetulleiksi.

Kuntaliitokset ovat myös tämän päivän lehtien otsikoissa. Tällä kertaa vain yritetään isompaa, tai pidempää, käärmettä pyssyyn. Kahvipöytäkeskusteluissa ollaan jo varmoja liitoksen toteuttamisesta ja ollaan lakonisen alistuneita kohtaloonsa. Kokkolalaiset jopa suurieleisen jalomielisesti, liki siirappisen alentuvasti toivottavat Ullavalaiset tervetulleiksi kaupunkilaisiksi, - saavathan Ullavalaiset kaupan päälle sataman ja Kokkolalaiset viehkeän järven!?

Eräs mielenkiintoinen tapaus 70-luvulta löytyy leikekirjan toisesta osasta. Pietarsaaren väestökirjanpitäjä oli siirtänyt yhdellä kynänvedolla 101 Ullavalaista Kälviäläisiksi, koska nämä teknisesti asuivat Kälviän kunnan mailla. Lehdissä käytiin asiasta laajaa osittain kiivastakin keskustelua. Haastateltiin koko ikänsä Ullavassa asuneita kansalaisia, jotka mustavalkoisissa kuvissa haalistuneilla lehtileikkeillä päättäväisesti esiintyen, vakuuttavat olevansa Ullavalaisia. Siirretyt kuntalaiset järjestäytyivät Ullavan kunnan tuella ja lähetystöjä koottiin vetoamaan päättäjiin. Lopulta asia sai onnellisen päätöksen; siirretyt saivat olla jälleen Ullavalaisia. Myös Ullavan kunnan raja määriteltiin uudelleen, tällä kertaa Ullavan kunnan kannalta edullisemmin.

Väestön määrä on alkanut jälleen kasvaa Ullavassa. Osittain syntyvyyden kasvun seurauksena, osittain lisääntyneen muuttoliikkeen ansiosta. Vuokra-asuinhuoneistojen kysyntä on ylittänyt kunnan asuntojen tarjonnan, ja vapaita tontteja on kysely innokkaasti. Jo ilman Litiumkaivostakin on Ullavan vetovoima kasvanut. Rauhallinen maaseutuympäristö ja vielä kohtuulliset palvelut lapsiperheillekin ovat ne tekijät jotka houkuttelevat perheitä Ullavaan. Kunta markkinoi yli kolmeakymmentä vapaata tonttia valmiin kunnallistekniikan kera. Järven ympärillä on lisäksi alkamassa ennennäkemätön loma-asuntojen rakennusbuumi, ei siis mikään ihme että Ullava Kokkolan gryndereitä kiinnostaa.

Vuosikymmenten takaiset kuntaliitokset eivät kuitenkaan toteutuneet. Tämän päivän ajatukset Lohtajan Kälviän ja Kokkolan liitoksesta näyttää lehtien sivuille painettuna samanlaiselta kuin nuo haalistuneet otsikot historian hämärästä ja luultavasti sinne myös jäävät. Se seikka että Ullavaakin kaavaillaan liittymään edellä mainittuun ihmemaa Oz:iin on vain valitettavaa. Ei mitään uutta auringon alla

Silakka mieli lentää mereen
hummerinsa parina,
vaan etanalle liikaa nyt
on moinen tarina:
”Kun viimeksi uin mereltä,
kotimatka vuoden vei.”
Ei tanssi tänään etana,
ei tanssi etana ei.

(Lewis Carroll: Liisa Ihmemaassa.
Hummerikatrilli. käänös T. Nevanlinna)

RAUNO NIIRANEN